

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

VIII. Practicæ Resolutiones circa prædicta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

Examen II. De Peccatis Capitalibus. 293

87. *Quid est Torpor?* Quo negligit homo seipsum, & facere omittit, quod precepto tenetur.

88. *De Malitia quid?* Malitia est, qua homo odio habet ipsa bona spiritualia in se, quia vellet ea non esse: aut qua hominem poenitet bene fecisse, & impleuisse, qua efficere tenebatur.

89. *Quidnam Rancor?* Est, quo homines, qui ad spiritualia peccatorem inducunt, (v.g. Concionatores) sunt ei fastidio, & eos auersatur.

90. *Quid denique de mentis Euagatione?* Est defectus intentionis, qua rebus spiritualibus exequendis, & exercendis est adhibenda.

91. *Horum actuum exprime grauitatem.* Desperatio equidem peccatum mortale grauissimum est, cum ex consensu rationis fit pleno; quando vero solum est motus quidam imperfectus, veniale est. Pusillanimitas ex se veniale. Torpor quidem graue delictum. Malitia grauius. Rancor autem leuis culpa, nisi graue odium admisceatur, quo proximum graui malo affici desideraret. Euagatio denique mentis notabilis mortale crimen esset, si ex culpabili negligentia exorta. v.g. si aduertenter recitaturus Canonicum Officium ab interna attentione huic operi debita recederes.

CAPVT VIII.

Praxis circa materiam de Peccatis Capitalibus ex Societatis IESV Schola.

92. *Quidnam vana gloria mortale sit crimen?* Respondeo ex Baldello gloriari de peccato mortali, vel ad finem mortaliter malum, mortale esse. §.I. De vana gloria.

93. *Licet ne gloriam & famam ob finem bonum optare?* Toletus asserit licere optare quantum quisque meretur. Bald. Tolet.

94. *An sit ex se peccatum mortale inanis gloria?* Negatiuè respondet Toletus. Tolet.

95. *Pradicare, aut Missam celebrare precipue vana gloria causa, quodnam peccatum?* Affirmat Saa vtrumque probabile, Saa. remittitque ad Sylu. verb. *Vana gloria. n. 2. explicationem.*

96. *De Prodigalitate Auaritiae opposita rogarim, an solummodo contra iustitiam militet?* Assero cum Baldello, non solum peccare mortaliter eum, qui Dei legem transgreditur iustitia. §.2. De Aua-

in materia iustitiæ prodigè res alienas consumendo, v. gr. si tutor res pupillorum consumat: sed etiam, quia legem transgreditur in materia charitatis, v. gr. si quis ex prodigalitate uxori & filiis prout debet, providere non possit.

§. 3. 97. *Quando actus illi, qui quidem Luxuriei filia nuncupantur, contra sextum præceptum per se explicitè exurgunt, scio esse lethales: rogo num etiam mortalia crimina sint à sexto abstracti præcepto? Esse planè cum Baldello respondeo, cum scilicet quis per mentis cæcitatem ex affectu Luxuriæ causatam in se, non proponit sibi explicitè Deum, & vitam æternam prout vltimum finem: & per præcipationem rationis, & inconsiderationem non eligit sibi media, ad quæ tenetur ex aliquo præcepto: vel per inconstantiam desistit ab eo, quod tenetur exequi, &c. Profectò quamvis communiter ex huiusmodi vitiis non contingat peccatum mortale, nisi quando occurrat legis transgressio, seu præcepti: potest tamen aliquando contingere, vt graviter delinquatur etiam propter huiusmodi transgressionis periculum. Porrò Reginaldus adiicit rationem, cur hi actus sint lethales, quia scilicet gravia sint impedimenta ad salutem consequendam.*

Regin.

§. 4. 98. *An indignatio non volentis videre vel audire eum, cui irascitur, sit mortale peccatum? Communiter veniale esse Toletus affirmat.*

De Ira.

Tolet.

§. 5. 99. *Num tristari de bono alterius, quia mibi proprium bonum diminuit, sit grave commissum? Affert Suarius ex suo genere esse peccatum invidiæ mortale.*

De Invidia.

Suar.

§. 6. 100. *Est ne mortale, ministrare aegroto cibum, aut potum, ex quo febris augeatur? Minimè; quia ægrotanti grave malum non inferitur: nisi tanta debilitate laboraret, vt levis cibi aut potus immoderatio grave ei nocementum expressè à ministrante prævisum inferret. Sic Lessius.*

De Gula.

Lessius.

101. *Gula indulget nimis venialiter; at ex huiusmodi nimietate prouidet futuram in somnis pollutionem: num sit grave gula ex hoc capite flagitium? Ex Lessio respondeo non esse culpam mortalem, si pollutionem per se non intendam, & per huiusmodi cibum aut potum procurem.*

Less.

X

102. *An comedere, & bibere vsque ad satietatem absque necessitate ob solam voluptatem, sit peccatum? Cum Sanctio negatiuè respondeo, modò non obsit valetudini; quia licitè potest appetitus naturalis suis actibus frui.*

Sanch.

§. 7.

De Acedia.

Acedia.

103. *Quantum peccatum est Acedia? Non solum mortale, sed grauissimum; quia est propinquum odio Dei, in quantum scilicet est directè oppositum gaudio charitatis: & de illo*

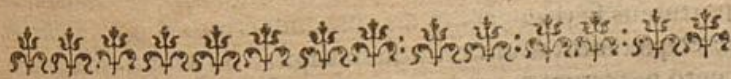
illo

illo tristatur, & quo ex charitate cum Deo, & ex amicitia Dei est gaudendum.

104. Num possit Acedia esse venialis? Cum Baldello iudico ex indeliberatione posse esse venialem, non autem ex materia leuitate, nisi accipiatur generaliter Acedia pro quacumque tristitia de bono spirituali, & ex quocumque motivo.

105. An circumstantia Acedia sit in Confessione exprimenda? Sentit Baldellus explicandum non esse necessariò: Sacrum omisi ex Acedia; sed sufficere, omisi sacrum, si Acedia generaliter accipiatur, quæ quidem peccatum in aliam speciem non trahit. At id minimè admittendum de Acedia specialiter dicta, quæ charitatis gaudio specialiter opponitur; quando enim adiungitur alteri alicui malitiæ in alia specie, & contra aliquod aliud præceptum, specialiter est in Confessione aperienda. Fateor tamen rarò contingere, vt quis specialiter doleat, ac tristeretur de bono suo spirituali, in quantum est bonum diuinum, & specialiter Acediæ peccato delinquat.

Baldel.
Baldel.

EXAMEN III.

Cuncta peccata Mortalia recenseo pœnitentem instruens, quonaminodo generali Confessione, aut particulari oberam nauare debeat siue generales fidelis obligationes, siue status cuiusuis speciales euoluendo.

Instructio ad Generalem Confessionem.

CAPVT PRIMVM.

De pœnoscendis ante Confessionem.

Vanam in pœnitente dispositio sit necessaria ad Confessionem? Potest hæc ex tribus explorari, scilicet ex dolore, ex proposito, ex integritate Confessionis.

§. I. Dolor, & propositum.

2. Quidnam circa dolorem adnotandum? Affirmo, dolorem aliquem esse necessarium, qui saltem sit attritio cognita, vera quidem, non existimata tantum ita vt excludat voluntatem peccandi, & includat propositum absolutum non peccandi